

Læredreng deri. Det forekommer mig, at ved en Opgave som denne maa man nøjes med at stille den Betingelse, at man, i en Alder, der sikrer en vis Modenhed, har en personlig Lyst og Tilbøjelighed og Tro paa sin Evne i den Retning, en Tro paa Evnen til at føre Sagen igennem, for at kunne optages paa et Seminarium. Og saa maa Sytlen med Skolegerningen falde ind under selve Seminarieuddannelsen eller følge efter Seminarieuddannelsen. At gøre en forudgaaende Lærevirksomhed til almindelig Betingelse for Optagelsen forekommer mig at kunne føre alt for vidt og have uheldige Følger særlig ogsaa for de Skoler, i hvilke saadanne unge Mennesker skulle gaa om aldeles uforberedte og uden bestemt Vejledning i at undervise. Derimod maa den Dvvelseskole, her er Tale om, nødvendigvis lægge an paa at blive en Skole, der som saadan kan være et Kloster, en Skole, der derfor ogsaa lærer alle Deltagerne i Undervisningen, hvad det mere end noget andet kommer an paa for en Lærer, nemlig ikke at gaa uforberedt til den enkelte Dags Undervisning; den Lærerelev, der i en saadan Skole skal deltage i Meddelelsen af Undervisningen, maa selvfølgelig ikke give sig til det uden i Forvejen at have gjort sig bedst under Samarbejde med Skolens ledende Lærere — Medde for, hvad det nu er, han skal gøre med disse Børn, hvad det er for et Emne, han skal behandle. Det maa være en omhyggelig Forberedelse, der gaar forud, som det ogsaa er overalt, hvor man i andre Lande har Dvvelseskoler knyttede til Lærereuddannelsesanstalterne; der gennemgaar Læreren i Forvejen med Lærarlærlingen, hvad denne skal gennemgaa i Skolen; sørger for, at han i Forvejen paa ethvert Punkt bliver forberedt paa at kunne give Svar paa Spørgsmaalene, forberedt paa de Banfælgigheder, som Undervisningen kan føre med sig. Det er ingenlunde saa, at man lader Eleverne styrte sig blindt, bliv stolende paa sine egne tilfældige Kræfter i Øjeblikket, ud i Undervisningen og prøve, om han der kan holde sig oven Vandet. I Virkeligheden er det saaledes, ogsaa f. Eks. i Tyskland, at Dvvelseskolerne næsten betragtes som Blomsten af Skolen, som Klosterkoler, hvor Eleverne ere Genstand for en Undervisning, der overgaar, hvad man i de sædvanlige Skoler er i Stand til at naa. Men selvfølgelig, der skal Plan til, udviklede ledende Kræfter til; det kan ikke gaa paa den almindelige umetodiske Maade, som vi ere vant til i vort Skolevæsen; og som er det store Skavank, idet man tror, at Metoden er noget, som staar i Strid med Menneske-

naturen og gør det umuligt for et Menneske at være sig selv. Nej, den Overtro tror jeg, at vi maa have bort, hvis vi overhovedet ville kunne tale om Skolemænd, der ere i Stand til at magte deres Opgave, og naar det er fset, vil ogsaa Dvvelseskolerne kunne komme til at faa Betydning, saaledes at de komme til at gavne baade Børnene, der gaa der, og Lærerne, der uddannes der. Men jeg er ikke ganske sikker paa, at det er absolut rigtigt, naar det forlanges, at man i alle 3 Klasser paa Seminarierne skal besøge Dvvelseskolen. Jeg er ikke sikker paa, at det ikke vilde være det heldigste at vente med den Del af Undervisningen, indtil Seminarieeleverne ere forholdsvis modnere og derfor bedre i Stand til paa en mere selvstændig Maade at deltage i Løsningen af denne praktiske Opgave. Saa er der Bestemmelsen om Prøven i praktisk Færdighed. Jeg har ved en tidligere Besigtelse udtalt mig her i Tinget om den, og jeg vil ikke nægte, at jeg vedblivende har et Horn i Siden paa den. Jeg tror, at det er en Prøve, der ikke er nogen Prøve. Jeg tror, at man ikke saaledes i en enkelt Eksaminationstid kan prøve, hvorledes et Menneske er i Stand til at undervise. Jeg tror, at den heldigste Løsning af dette Spørgsmaal vilde være den, som jeg i øvrigt ikke ser absolut udelukket igennem Forslagets Ordlyd, den nemlig, at det var selve ens Deltagelse, Uddannelsesstiden igennem, i Dvvelseskolens Virksomhed, der blev det afgørende med Hensyn til Dommen over, hvorvidt man var i Stand til at være Lærer eller ikke. Jeg mener dermed, at man fra Seminarieforsøgeren skulde have Vidnesbyrd om, hvorvidt den Virksomhed, man som Hjælpelærer, eller hvad man vil kalde det, havde udfoldet i Løbet af den hele Uddannelsesstid, kunde berettigede en til at gaa ud i Livet som Lærer, og bortkaste den afsluttende Prøve, der bestaar i, at man et enkelt Øjeblik luffes inde med nogle Elever i Dvvelseskolen for at give en Slags Forstilling for et eksaminerende Publikum. Det, som fører mig til at tro, at det ikke er udelukket af Loven, at man kan forholde sig paa den Maade, er det Forhold, der er mellem § 6, c., og § 5, sidste Punktum. Det første Sted staar der nemlig, at Prøverne afholdes paa Seminarierne eller, hvis der maatte være tvingende Forhindringer derfor, paa det nærmest bekvemste Sted, som dertil bestemmes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Der er altsaa en Mulighed for, at Eksamen kan afholdes borte fra Seminarierne. Men i § 6, c. staar der, at Prøven i praktisk Færdighed altid skal aflægges i Seminarierets Dvvelseskole; der er ingen Undtagelse mulig.